

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren
4. november 2016

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 333 (Alm. del) af 3. juni 2016 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne den samfundsøkonomiske gevinst og effekten på strukturelt BNP ved at fjerne PSO-afgiften og finansiere det ved lavere vækst i det offentlige forbrug?

Svar

Besvarelsen tager i tråd med besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 315 af 13. maj 2016 afsat i regneeksemplet i delanalysen *Afgifts- og tilskudsanalysen på energiområdet - Delanalyse 2: Omkostninger til offentlige forpligtelser*, hvor PSO-udgifterne antages at udgøre 8 mia. kr. i 2020 (2016-priser). Heraf opkræves 6 mia. kr. over elregningen igennem PSO-afgiften, mens de resterende 2 mia. kr. er finansieret over finansloven som følge af *Aftaler om Vækstpakke 2014*. Det kan her bemærkes, at det er et andet udgiftsniveau, der indgår i *Et stærkere Danmark - Vækst 2016*.

Finansieringsbehovet ved fjernelse af PSO-afgiften i regneeksemplet er 4 mia. kr. (2016-priser)¹.

Virkningerne på strukturel BNP af en omlægning beregnes på baggrund af REFORM-modellen, der er en generel ligevægtsmodel med mange sektorer. Modellen medtager således de indirekte effekter af lavere priser på input fra sektorer, der producerer materialer mv. Modellen beregner således også de sektorforskydninger, der følger af prisændringen på el.

Ved en fjernelse af PSO-afgiften vil der således forekomme sektorforskydninger mod mere energintensiv virksomhed samt forskydninger af privat forbrug. Det har betydning for virkningerne på strukturelt BNP.

En fjernelse af PSO-afgiften vil reducere elprisen inkl. afgifter. For virksomhederne medfører det, at el bliver billigere relativt til andre produktionsfaktorer, hvilket får efterspørgslen efter el til at stige.

¹ Det bemærkes, at siden offentliggørelsen af delanalysen har Skatteministeriet reduceret skønnet over arbejdsudbudsvirkningerne af PSO-lettelser. Her i svaret er regneeksemplet og den dertilhørende arbejdsudbudsvirkning lagt til grund, hvilket trækker i retning af øgede BNP-virkninger.

Den største del af effekten på strukturel BNP skyldes en mere optimal udnyttelse af ressourcerne og den deraf følgende øgede produktionsværdi.

Hertil kommer, at lavere elpris og afledte virkninger fra erhvervenes lempelse vil øge realindkomsten for husholdningerne og dermed øge arbejdsudbuddet. En del af den samlede strukturelle BNP-effekt stammer således fra øget arbejdsudbud².

Hvis fjernelsen af PSO-afgiften finansieres igennem reduceret offentligt forbrug, vil der tilmed ske en omlægning fra offentligt forbrug til privat forbrug. Det er ved denne omlægning beregningsteknisk lagt til grund, at produktivitetsniveauet for den del af beskæftigelsen, der flyttes fra produktion af offentligt forbrug til privat forbrug, er uændret, således at bruttoværditilvæksten ikke påvirkes heraf.

Omlægningen fra offentligt forbrug til privat forbrug som følge af finansieringen vil dog rent teknisk have betydning for BNP, fordi det private forbrug i større udstrækning end offentligt forbrug er belagt med moms og afgifter.

Fjernelse af PSO-afgiften finansieret med lavere offentligt forbrug skønnes med betydelig usikkerhed at øge strukturelt BNP i størrelsesordenen 3½ mia. kr. (2016-priser), jf. tabel 1.

Tabel 1

Strukturelle BNP-virkninger ved fjernelse af PSO-afgiften, mia. kr. (2016-priser)

Fjernelse af PSO-afgiften finansieret ved personskattestigning (FIU-svar nr. 315)	1½
Større afgiftsindhold som følge af omlægning fra offentligt forbrug til privat forbrug	1
Øget arbejdsudbud	1
Fjernelse af PSO-afgiften finansieret med lavere offentligt forbrug	3½

Anm.: Afgifts- og tilskudsanalysen på energiområdet - Delanalyse 2: Omkostninger til offentlige forpligtelser lægger til grund for PSO-udgifter.

Kilde: Egne beregninger

De beregnede strukturelle BNP-virkninger er betydeligt højere ved en finansiering gennem reduceret offentligt forbrug sammenlignet med en fordelingsneutral personskattestigning, der lægges til grund i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 315. Det skyldes to forhold, som hver især øger effekten på strukturelt BNP med ca. 1 mia. kr., jf. tabel 1 ovenfor.

For det første sker der en omlægning fra offentligt forbrug til privat forbrug ved at finansieringen forekommer igennem reduceret offentligt forbrug i stedet for en stigning i personskatterne. Da det private forbrug i stærkere omfang end offentligt forbrug er belagt moms og afgifter, vil det i sig selv medføre højere virkninger på

² Der er taget udgangspunkt i de dynamiske provenuer fra øget arbejdsudbud, som indgår i provenuberegningerne i regneksemplet. Beregningsteknisk er det lagt til grund, at virkningen på arbejdsudbuddet indebærer det samme dynamiske provenu pr. person som ved en ændring i arbejdsmarkedsbidragssatsen.

strukturelt BNP, da BNP rent teknisk er inkl. moms og afgifter. Denne stigning i strukturelt BNP er således ikke et udtryk for forøget aktivitet eller real velstand.

Omlægningen til privat forbrug kan også potentielt påvirke bruttoværditilvæksten, der ikke medtager moms og afgifter. Det er imidlertid som nævnt ovenfor beregningsteknisk lagt til grund, at produktivitsniveauet for den del af beskæftigelsen, der flyttes fra produktion af offentligt forbrug til privat forbrug, er uændret, således at bruttoværditilvæksten ikke påvirkes.

For det andet medfører finansiering igennem reduceret offentligt forbrug øgede arbejdsudbudsvirkninger sammenlignet med en finansiering med øgede personskatter.

Når finansiering er igennem en fordelingsneutral personskattestigning, vil det have to modsatrettede virkninger på arbejdsudbud. På den ene side vil arbejdsudbuddet som nævnt øges som følge af PSO-lettelsen. På den anden side vil arbejdsudbuddet falde som følge af personskattestigningen. Når finansieringen forekommer ved reduceret offentligt forbrug er det udelukkende de positive arbejdsudbudsvirkninger fra PSO-lettelsen, der har betydning.

Det bemærkes, at den strukturelle BNP-effekt afhænger af dels størrelsen af PSO-omlægningen og dels valget af finansieringen. Hvis finansieringen eller niveauet for PSO-udgifterne ændrer sig, så vil også BNP-effekten ændre sig.

De marginale samfundsøkonomiske gevinster forbundet med offentligt forbrug afhænger af den konkrete art samt hvor stor den konkrete art er i udgangspunktet. Det er på den baggrund ikke muligt at opgøre den samfundsøkonomiske gevinst af tiltaget, der er beskrevet i spørgsmålet.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen
Finansministeren